

тура не могла би існувати без своїх традиційних уявлень про природу, які склалися протягом століть на наших землях.

Тотемізм – сукупність релігійних уявлень та вірувань про існування надприродних зв'язків між певною родовою групою людей і певним видом рослин чи тварин. Елементи тотемізму залишилися в обрядовості і звичаях українців (в обрядах водіння кози тощо). Саме з тотемом древні люди пов'язували своє існування і благополуччя. Частіше за все тотем був твариною, рідше рослиною. Тотемові приписували надприродні можливості, йому поклонялися.

Фетишизм – віра в надприродні властивості предметів і речей. В украї́нській релігійно-міфологічній традиції фетишами – об'єктами релігійного поклоніння – уважали різноманітні амулети й талісмани. Так, чудодійною силою народна уява наділяла певні види каміння, яке нібито лікує від хвороб. Залишки фетишизму виявляються й у сучасному християнстві (культ хреста, ікон). Нині популярним є носіння різноманітних амулетів, оберегів та ін.

Отже, явища анімізму, тотемізму й фетишизму є підґрунтям для всієї української та світової міфології. Ці поняття переплітаються між собою; містять інформацію про життя, настрої, побут українців у давні часи; не є не є застарілими (у наш час вони набули нової виразності). Анімізм, тотемізм і фетишизм час від часу трапляються в житті кожного з нас, тому, на мою думку, їх не можна обмежувати лише культурою тих часів, яка існувала на українських землях багато століть тому.

Грушко В.
НТУ «ХП»

ТЕХНІКА ПУБЛІЧНОГО ВИСТУПУ

Для більшості людей виступ перед аудиторією видається нелегким завданням. Безумовно, переконати велику кількість слухачів значно важче, ніж переконати одного співрозмовника. Насамперед через те, що аргумент, переконливий для одного, може бути непереконливим для іншого: у кожного своя система цінностей і авторитетів.

Здебільшого страх перед публічним виступом виникає тому, що змінюється наша роль. У промові перед аудиторією, на відміну від повсякденної розмови, оратор знає, що повинен виголосити її до кінця. Він усвідомлює, що на нього одного цілком покладено відповідальність за зустріч з аудиторією і що його авторитет залежить від виступу. Саме тому передусім потрібно знати правила й принципи побудови промови,

а також чинники, які впливають на спілкування, уміти користуватися ораторськими прийомами.

Готуючи текст для публічного виступу, слід пам'ятати про суттєву різницю між писемним й усним його варіантами. Речення, значні за кількістю слів та ускладнені за будовою багатьма відокремленими членами речення, вставними і вставленими конструкціями, цілком можливі в науковій статті, монографії, але зовсім не бажані в лекції, доповіді, промові. На відміну від писемного, в усному тексті доречні питальні, окличні й риторичні, а не лише розповідні речення.

Не словесні, а смислові повтори необхідні в усному мовленні для наголошування основної думки, підкреслення ключового моменту й посилення враження від сказаного. Окрім повторів, використовують й інші способи привернення чи утримання уваги слухачів: зміна порядку слів (інверсія), градація (посилення), протиставлення (антитеза), оклична й питальна інтонації, риторичні запитання, пауза та ін. Висока мовна й голосова техніка дає змогу ораторові правильно інтонувати промову. За допомогою тонального забарвлення слів складаються протилежні за змістом речення: чи то піднесено-урочисті, чи то доброзичливі, чи то наказові, чи то зневажливі. Поза інтонацією немає ані побутового, ані художнього, ані наукового слова. Крім голосу, інтонації, для промовця певне значення мають його вираз обличчя, поза, міміка й жести як додаткові засоби виразності.

Оратор ще до початку виступу визначає свої цілі, які можуть передбачати інформування слухачів про щось нове, їх переконування, підготовування до визнання нового способу вирішення проблеми, спонукання до дії або бажання що-небудь змінити. Виступ не повинен містити більше семи основних ідей, бо велику кількість положень важко сприйняти. Необхідно спланувати добре структурований зміст промови, оскільки здатність успішного сприйняття мови у слухача зберігається протягом 15 хвилин. Особливу увагу слід приділити початку й закінченню промови. Перші слова мають налаштувати на аудиторію, зацікавити її, тому початок повинен бути яскравим. Завершальні фрази резюмують виступ, закликають до дії. Промовцеві варто слідкувати за аудиторією: як тільки бажаний результат досягнуто, можна завершувати виступ.

Дейл Карнегі запропонував кілька правил, дотримання яких зробить виступ успішним: 1) починати промову слід із сильним і наполегливим прагненням досягти своєї мети; 2) потрібно добре знати те, про що збираєтеся говорити; 3) виявляти впевненість; 4) необхідна й найважливіша умова – практика.

Стати майстром публічного виступу – це велике досягнення для того, хто цього забажає, тому що досягнуте відкритє йому двері в усі сфери нашого життя.

Довгаль М.
НТУ «ХП»

ЧИ ПОТРІБЕН УКРАЇНІ ПОЛІЛІНГВІЗМ?

Ми живемо на території сучасної України, яка тільки-но стала самостійною державою, розпочала довгий шлях самостійного економічного й політичного розвитку, крізь сторіччя зберігала для нас свій культурний спадок.

Україна була й залишається багатонаціональною країною. Тож, незважаючи на те, що державною мовою в Україні є лише одна мова – українська, територія її ніколи не була закута в ланцюги однієї мови.

Ще більше для розвитку мов національних меншин посприяд законпроект, що набрав чинності 10 серпня 2012 р. Цей закон передбачає офіційне використання регіональних мов у роботі місцевих органів влади, якщо на території проживає щонайменше 10% носіїв мови. У цього законпроекту відразу з'явилися як прихильники, так і ті, хто був категорично проти його прийняття. Основна вимога, висунута його супротивниками, полягала в тому, що через деякий час після прийняття цього закону російська мова здобуде статус державної мови, що ставить під загрозу існування української мови, мови культурної спадщини нашої країни. І незважаючи на переконання чинної влади, що ніякої загрози для української мови не існує, з кожним днем це питання серед населення постає все частіше й гостріше.

Саме тому зростає актуальність питання: «А чи потрібен нашій країні полілінгвізм на державному рівні?». Поділ країни на Східну частину та Західну все чіткіший, а це не може бути сприйняте як позитивне явище.

Я вважаю, що єдиний вихід, який може розставити усі крапки над «і» в цьому питанні, – усеукраїнський «мовний» референдум, тому що лише український народ має вирішити, якою мовою йому послуговуватися.

Завада І.
НТУ «ХП»

ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКА МОВНО-ЛІТЕРАТУРНА ПРАКТИКА ТА ЗБАГАЧЕННЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ